

Kalajoen kaupungin ilmasto- ja energiastrategia

Vuoden 2009 lopulla pidettyyn Kööpenhaminan ilmastokokoukseen liitettiin kansainvälisesti paljon toiveita yhteisymmärryksen löytymisestä maapallon lämpenemisen ja siitä seuraavien haittojen rajoittamiseksi. Useiden arvioiden mukaan kokous kuitenkin epäonnistui monissa tavoitteissaan. Suomi pyrkii ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi omalta osaltaan vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä vähintään 80 % nykytasosta vuoteen 2050 mennessä. Valtiohallinnon keinot päästövähennyksien saavuttamiseksi ovat kuitenkin rajalliset. Suurin osa kasvihuonekaasujen päästöistä kun muodostuu tavallisten ihmisten, yritysten ja organisaatioiden arjessa: rakennusten energiankäytössä, sähkön- ja lämmöntuotannossa, liikenteessä ja maankäytössä. Siksi tavoitetta kohti on järkevää pyrkiä alemmilla hallinnon ja aluekokonaisuuksien tasoilla, kuten maakunnissa ja kunnissa.

Useat Suomen kunnat ja maakunnat ovat haasteeseen jo reagoineet laatimalla paikallisia ja alueellisia strategioita, toimenpideohjelmia ja käynnistämällä hankkeita päästöjen vähentämiseksi ja energiatehokkuuden lisäämiseksi. Maakunnista edistyksellisintä suuntaa näyttää Uusimaa, jonka maakuntasuunnitelmaan on vastikään liitetty kunnianhimoinen tavoite neutraalista hiilitaseesta vuoteen 2033 mennessä. Kaikissa suurimmissa kaupungeissa on ilmastoon ja energiatehokkuuteen liittyviin tavoitteisiin eri strategioita seuraamalla pyritty jo pitkään. Myös eräissä pienissä ja keskisuurissa kunnissa, mm. Pyhäjärven kaupungissa ilmasto- ja energiatoimenpiteisiin on ryhdytty tarmokkaasti. Pyhäjärvellä kaupungin 260 000 euron hankemuotoinen energiatehokkuusinvestointi kiinteistöihin tuottaa kaupungille 34 000 euron vuosittaiset säästöt kiinteistömenoissa. Pyhäjärven investoinnin on laskettu maksavan itsensä takaisin 8 vuodessa, jonka jälkeen säästö kertyy suoraan kaupungin kassaan (Kuntalehti 15/2009 s. 26-27).

Parhailtaan on käynnissä myös Suomen ympäristökeskuksen koordinoima kokeiluhanke (v. 2008-2010), jossa viisi kuntaa (Uusikaupunki, Mynämäki, Kuhmoinen, Padasjoki, Parikkala) pyrkii vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä etuajassa muuhun yhteiskuntaan nähden, vähintään 80 % nykytasosta jo vuoteen 2030 mennessä. Näissä kunnissa on jo tähän mennessä todettu ilmastonsuojelun luovan myönteistä julkisuutta ja suurta imagohyötyä, pienentävän kunnan tai kaupungin sähkölaskua, parantavan ilmanlaatua ja voivan myös vahvistaa paikallista työllisyyttä. Ilmasto- ja energiavoitteita viedään eteenpäin kuntien omissa toimissa, yrityksissä, maataloudessa ja asukkaiden arjessa. Konkreettisesti esim. Uudessakaupungissa on päästövähennyksiin liittyviä toimia huomioitu kaavoituksessa, jätehuollossa, hankinnoissa, kiinteistöjen korjauksessa ja lämmityksessä sekä tekemällä yhteistyötä yritystilojen energiaratkaisuissa. Kuntalaisille ja yrityksille on järjestetty aiheesta tiedotustilaisuuksia, neuvoja on jaettu paikallislehdissä ja www-sivuilla sekä kirjattu ilmastonsuojelu kaupungin strategioihin ja koulujen opetussuunnitelmiin (Kuntalehti 1/2010 s. 16-21).

Kalajoella kaukolämpöä tuotetaan jo pääosin biopolttoaineella (puulla) ja vireillä on mm. hanke biokaasulaitoksen rakentamiseksi. Tuulivoimaa rakentavat yhtiöt ovat myös kiinnostuneet alueestamme. Ilmastoajattelulle pohjautuvien strategioiden ja toimenpiteiden käynnistämiseksi valmiiksi otollista maaperää on jo olemassa. Edellä esitettyihin, koko yhteiskuntaa koskeviin tavoitteisiin ja hyviin kuntatason esimerkkeihin vedoten esitämme, että Kalajoen kaupunki ryhtyy vuoden 2010 aikana laatimaan pitkän tähtäimen ilmasto- ja energiastrategiaa sekä selvittämään mahdollisuudet energiatehokkuusinvestointeihin kaupungin kiinteistöissä.

Kalajoella 26.1.2010

Hanna Halmeenpää (vihr.)

ja 30 muuta valtuutettua

